

8 березня

Короткий огляд ситуації

- Хід бойових дій.** Сьогодні не було серйозних змін на фронті, хоча певні тактичні зрушення є, зокрема, українське військо відбило м.Чугуїв у Харківській області, відбиті атаки на ряд інших міст. **Залишається загроза наступу на Київ, задля цього відбувається перегрупування російських військ.** Водночас, є ознаки готовності Білорусі вступити у війну на боці РФ. В білоруському інформаційному просторі почала з'являтися інформація стосовно що Лукашенко начебто не підтримує входження Білорусі у війну офіційно, але він знаходиться під тиском керівництва РФ. Впроваджується думка, що санкції проти Білорусі більш м'які порівняно з РФ, а посилення санкцій може не залишити Лукашенку вибору. Хоча Лукашенко не є самостійним у своїх діях. Отже, **прогнозується загроза нової хвилі ескалації, в тому числі за рахунок іноземних найманців (з Сирії та інших країн) та підрозділів збройних сил Білорусі.** Є можливість наступу через Брест - це може призвести до відкриття ще одного фронту, на Волині, а відтак блокування Варшавської траси та подальшого наступу на Київ з заходу. Також існує ризик, що російські війська, займаючи деякі населені пункти (Буча, Ворзель, Ірпінь та інші), зможуть укріпитися там, взявши в заручники місцевих жителів.
- Міжнародний вимір. Європейський союз почав розгляд заявок України, Молдови та Грузії на членство в ЄС.** Перші міжнародні добровольці, що приїхали вступити до лав збройних сил України, вже перебувають на позиціях та б'ються за Україну. **Дж.Байден заявив про відмову від імпорту російської нафти** (узгоджено і з республіканцями, і з демократами). Відбуваються перемовини американської сторони з Венесуелою щодо закупівлі нафти. Дж.Байден закликав Конгрес США прийняти пакет допомоги Україні на 12 млн доларів. **В США просувається ініціатива щодо обмеженої безпольотної зони над Україною,** починаючи із захисту гуманітарних коридорів, які були погоджені на переговорах між російськими та українськими офіційними особами. Важливим трендом сьогодні було обговорення заборони в рамках міжнародних організацій (починаючи від ЮНІСЕФ та інших структур ООН, і завершуючи МКЧХ) вживати слово "війна" щодо ситуації навколо України та Росії.
- Перемовини. Найважливіший контекст перемовин найближчими днями - це потенційна зустріч міністрів зовнішніх справ України та Росії в Анталії.** Сьогодні активно поширювалася заява В.Зеленського, де він начебто сказав, що можна говорити про життя людей у Криму та на Донбасі і контексті можливого визнання Криму російським, а ОРДЛО - незалежними. Розшифровка запису показала, що В.Зеленському приписали те, чого він не говорив, і це своєрідна міжнародна інформаційна спецоперація.
- Гуманітарний вимір. Сьогодні відбулися певні зрушення в питанні гуманітарних "зелених коридорів" з Сум, Маріуполя, Ірпеня, Краматорська.** "Зелені коридори", визначені під час перемовин, потрапляли під обстріли, так само були обстріли і вбивства мирного населення в городах, стосовно яких не було домовленості про "зелений коридор". **Тільки в Харкові за добу загинуло близько 30 цивільних. В Миколаєві вбито принаймні три жінки, які їхали на роботу в дитячий будинок, маючи на машині знаки "червоного хреста".** На 9 березня російська сторона також оголосила про відкриття гуманітарних коридорів для цивільних. Українська сторона проголошує, що до російських військовополонених цілковито буде застосовано норми Женевської конвенції.
- Спостерігається тренд на дискредитацію міжнародних організацій в очах суспільної думки України, з огляду на їх неідеальність та неготовність давати об'єктивну оцінку війні в Україні (ООН, Міжнародний комітет Червоного хреста, Юнісеф). Критиці піддаються й структури ОБСЄ, зокрема з медіа, національних меншин як такі, які взагалі ніяк не реагують на війну та гуманітарну кризу. Ймовірно збирається відповідна інформація, але українська сторона офіційно жодним яном не відчуває зусиль із врегулювання кризи на прихованому дипломатичному рівні (хоча - запобігання та врегулювання конфліктів входить в мандат Верховного комісара ОБСЄ з питань національних меншин). **Тривають обстріли маршрутів, які були попередньо погоджені для евакуації цивільних, люди продовжують гинути під час евакуації.** Також під час війни, внаслідок обстрілів, було виведено з ладу принаймні 61 лікарню - там було вибито вікна, пошкоджено обладнання, зруйновано будівлі тощо.

6. **За даними Верховного Комісара ООН з прав людини, за 12 днів війни Україну залишили 2,1 млн біженців.** Зараз є нова хвиля біженців та ВПО з промислових міст - Дніпро, Кривий Ріг. Спроможності західних регіонів приймати ВПО вже на межі, незабаром напруга переросте в чергову соціальну кризу. **Якщо спочатку виїздили більш забезпечені люди, то сьогодні це вже менш забезпечені люди, що потребують додаткової підтримки.** Виникають нові питання в плані роботи з ВПО: що робити з тими, хто переселився вже повторно, і з новими? Чи потрібно приймати якесь нове законодавство? Чи будуть нові соціальні виплати? По мірі затягування війни, ВПО стикатимуться з проблемами, що їм нема де працювати, де жити, що робити далі.
7. **Інформаційний вимір.** В РФ загальні інформаційні наративи, що поширюються регіональними та центральними ЗМІ, стосуються заперечення жертв російської армії, покладання провини за гуманітарну кризу в Україні на українську владу та військових, знекровлення та знесення української армії, “наводнення України західними найманцями та фашистами”.
- Тривають судові справи щодо учасників антивоєнних мітингів, є інформація про репресивні кроки російської влади по відношенню до підписантів антивоєнних петицій, зокрема погрози щодо звільнення підписантів з роботи.
- В Білорусі також існують чисельні адміністративні провадження проти учасників антивоєнних мітингів, таких сьогодні більше 800. Триває поширення наративів в РФ про протистояння із колективним Заходом в Україні. Зокрема поширюється інформація, що українські військовополонені зазначають, що їх інструктували західні натівські вояки з США, Канади, Бельгії. А Україна полишає своїх військовополонених напризволяще, так само як і “мирних мешканців”. Постійно в російських регіональних інформаційних джерелах поширюється наратив, що провина за гуманітарні проблеми мирного населення лежить на українській стороні. В російській інформаційний простір продовжують постійно надсилати наративи про втому української армії, зношеність систем ППО, розкоординованість керівництва в управлінні ЗСУ, йдеться й про зраду України союзниками - “Блінкен в сотий раз відмовив Зеленському в закритті неба”. Відбувається публічне цькування російських акторів, діячів мистецтва, які виступили проти війни в Україні. Інші діячі культури, які офіційно підтримують дії РФ, виступають із закликами до тих, хто проти, залишити територію РФ. Гострота офіційної воєнної риторики та офіційного виправдання агресії РФ не спадає, але трансформується в бік відвертого протистояння з незгодними.
- Триває заперечення жертв з боку солдат і офіцерів РФ. Показово, що в регіональних ЗМІ заперечується наявність поранених з боку російської армії, приміром, керівництво Ростовської області публічно називає фейком заклики медиків регіону до ростовчан із проханням здати кров для російських солдат, що постраждали в Україні.